

Zondag 5 augustus 2007. Libellenexcursie naar de Tichelgaten bij Windesheim

In de serie waarnemingsprojecten van de KNNV met het onderwerp "water" krijgen dit jaar de Libellen speciale aandacht.

Vandaag gaan we onder de deskundige leiding van Harry Groenink deze fraaie dieren opzoeken in de Tichelgaten bij Windesheim. Dit gebied vertoont een grote afwisseling in biotopen en de kans is dan ook groot dat we veel verschillende soorten zullen vinden.

We verzamelen om 9.00 uur op de parkeerplaats van het Mercure hotel / Mac Donalds aan de uitvalsweg naar Zutphen, vlakbij de afslag naar de A1.

Donderdag 9 augustus 2007. Kleine excursie naar de vistrappen bij Bathmen

Opnieuw naar de Banninkstuw. Vorig jaar hebben we in augustus een korte wandeling naar de vistrappen bij de Banninkstuw gemaakt. De aanleg was een halfjaar daarvoor voltooid.

De grond was pas omgewoeld en er hadden zich planten ontwikkeld die bij zo'n situatie horen. We maakten de afspraak om na een jaar de plek opnieuw te bezoeken. Ook een vogelaar kan zien dat er inmiddels veel veranderd is en dat het er simpelweg gezegd mooi uitziet. De Grote Gele Kwikstaart heeft de jongen dan al groot gebracht maar ze kunnen er nog wel rondhangen.

Om niet weer in verkeersdrukke te belanden parkeren we ditmaal onder een viaduct, daar waar de Gorsselseweg onder de A1 doorgaat. Vandaar vertrekken we op donderdag 9 augustus om 14.00 uur per auto naar het begin van de wandeling. Of Jan Oosterman er zelf bij kan zijn is nog niet zeker maar deze excursie zal doorgaan, zonodig o.l.v. een plaatsvervanger.

Tijdig aanmelden voor excursies

Meldt u zich bij deelname uiterlijk 18.00 uur van de dag voorafgaand aan de excursie aan bij de excursieleider of bij Koos Anema (0575 – 431821 of j.anema-roeleveld@hetnet.nl). De beste tijd is 's avonds na 19.00 uur.

Meldt u zich dus altijd aan - vooraf, en bijtijds! De leiding weet dan of er voldoende deelnemers zijn en hoeveel auto's beschikbaar zijn. Mocht de excursie onverhoopt niet doorgaan dan weet men dat ook bijtijds. Indien u zich niet aanmeldt bestaat bovendien het gevaar dat de excursie ten onrechte wordt afgelast wegens gebrek aan belangstelling.

Zondag 19 augustus 2007. Vlinderexcursie naar het Kootwijkerzand (reserve 26 aug)

Vandaag gaan we o.l.v. Paul Winkelman op zoek naar een zeldzame vlindersoort.

Op het Kootwijkerzand vliegt rond deze tijd een bijzondere vlinder, de Kleine Heivlinder *Hipparchia statilinus*. Deze soort vliegt in Nederland alleen hier, de dichtstbijzijnde andere populatie ligt in Duitsland bij de voormalige Oost-Duitse grens. De vlinder lijkt vrij veel op de gewone Heivlinder *Hipparchia semele*, maar is kleiner en wat donkerder getekend. We gaan vanaf de parkeerplaats lopend het gebied in. De vliegplaats zelf ligt op ongeveer 500 meter vanaf de parkeerplaats maar het zoeken kan een groter gebied bestrijken. Het is een erg zanderig en open terrein, met verspreid liggende, door naaldbomen begroeide, kleine duintjes. Hoofdzakelijk is dit een vlinder-excursie, maar er is hier natuurlijk veel meer te zien dan alleen de Kleine Heivlinder: er vliegen hier veel soorten vlinders maar er zijn natuurlijk ook planten, vogels en andere interessante zaken te vinden.

We willen er redelijk vroeg zijn, dus we verzamelen ons om 09:00 op de parkeerplaats ten zuiden van Kootwijk. Komend vanaf de snelweg rijden we naar Kootwijk, in het plaatsje zelf slaan we op de kruising linksaf De Brink in. Na een paar honderd meter gaan we rechtsaf de Houtzagersweg in. Aan het eind hiervan kom je op de Duinweg uit, en aan de andere kant van deze t-splitsing ligt de parkeerplaats.

De excursieduur is natuurlijk afhankelijk van diverse omstandigheden maar duurt hoogstens enkele uren. Het terrein kan lastig te belopen zijn voor mensen die slecht ter been zijn, vanwege het mulle zand.

Mocht het weer ongunstig zijn dan schuiven we de excursie een week op, naar zondag 26 augustus 2007.

Zondag 2 september 2007. Verrassings-excursie

Bij het samenstellen van de convo was het het programma voor deze excursie nog niet bekend. Maar tegen die tijd hebben we ongetwijfeld een goede invulling gevonden. Nadere informatie bij Koos Anema.

Donderdag 13 september 2007. Kleine excursie naar het Beekbergerbos

Even ten zuiden van Apeldoorn langs de A50 legt

Natuurmonumenten een nieuw woud aan op de plaats waar het laatste stukje oerbos van West-Europa in 1871 werd omgehakt. Vorig jaar zijn de werkzaamheden begonnen en de eerste 54 hectare is nu klaar en toegankelijk voor publiek. We laten ons verrassen door dit inmiddels teruggekregen prachtige stukje natuur wat eens 300 hectare groot gaat worden. Er zijn poelen aangelegd, greppels en sloten dichtgegooid en oude hoogteverschillen zijn in ere hersteld. Voor wandelaars is er een vlonderpad aangelegd.

O.l.v. Harry Weimer gaan we hier een kijkje nemen.

We verzamelen ons om 14.00 uur op de parkeerplaats van de Mac Donalds in Apeldoorn-zuid waarna we gezamenlijk de 2 kilometer naar het Beekbergerwoud rijden. De Mac Donalds is gelegen direct aan de afrit (nr. 20) Apeldoorn-zuid. Even links aanhouden en direct daarna rechts.

Bestuurswisseling

Kandidaten gezocht

Maart 2008 zal er een ingrijpende bestuurswisseling plaats vinden.

Herman te Grotenhuis en Koos Anema zijn aan de beurt om af te treden en zijn niet herkiesbaar.

Naast de overblijvende bestuursleden Bob Maks (voorzitter), Dick Steenstra (vice voorzitter en contactpersoon voor het Gewest) en Paul Winkelman (webmaster) zoeken we enthousiaste mensen die een steentje bij willen dragen om onze afdeling een frisse doorstart te geven.

Het gaat om de volgende functies:

1. Penningmeester/ledenadministrateur (ca 1 ½ dag per maand).

Dit betreft het beheren van de afdelingskas en het innen van de contributies. Bij de ledenadministratie gaat het om het verwerken van mutaties (via het KNNV portal op internet) en deze doorgeven aan belanghebbenden.

2. Secretaris (ca 2 dagen per maand).

De secretaris verzorgt de inkomende en uitgaande post (vrijwel uitsluitend per email). Verder bereidt hij/zij, samen met de voorzitter, de bestuurs- en ledenvergaderingen voor en maakt de notulen.

3. Natuurhistorisch secretaris (ca 1 dag in de week).

In deze functie organiseer je de excursies en lezingen, onderhoud de contacten met excursieleiders en sprekers en je bent het aanspreekpunt voor het opgeven van deelnemers aan de excursies. Kortom: de spin in het afdelingsweb. Verder verzorg je de korte verslagen van de activiteiten.

Als je van organiseren houdt is dit een erg leuke functie, waar je veel eigen inbreng in kunt hebben.

4. Redacteur Quadrifolia (1 ½ à 2 dagen per kwartaal).

De redacteur verzamelt de teksten voor de convo en bewerkt ze zonodig, zodat er een min of meer uniforme inhoud ontstaat. (Roel van Schaik is eindredacteur en verzorgt de lay-out. Samen met Eefke zorgt hij ook voor de verzending van de Quadrifolia).

Uiteraard worden eventuele kandidaten door de aftredende bestuursleden goed ingewerkt, zodat ze niet in het diepe worden gegooid.

Mocht je dus wat tijd vrij kunnen maken en de afdeling een warm hart toedragen, schroom niet en neem contact op. Of misschien weet je iemand die wel geschikt lijkt, maar nog twijfelt. Wellicht kunnen we die persoon samen over de drempel halen.

Reacties en verdere inlichtingen:

Voor nr 1: Herman ten Grotenhuis, tel. 0573-401077 of email grotenhuis@planet.nl

Voor nr 2 t/m 4: Koos Anema, tel. 0575-431821 of email j.anema-roeeveld@hetnet.nl

---

Zondag 16 september 2007. Excursie naar De Slangenburg

Landgoed De Slangenburg ligt ten oosten van Doetinchem. Het bestaat uit een kasteel met daar omheen een 600 ha groot gebied, bestaande uit grachten, vijvers, bossen, akkers en weilanden. Verder stromen er de Beneden Slinge en de Bielheimerbeek.

Vandaag maken we o.l.v. Koos Anema hier een herfstwandeling. Het is een landschappelijk aantrekkelijk gebied en er zijn vast al wel paddestoelen te vinden.

Duur ongeveer 2 ½ uur.

We verzamelen om 10.00 uur op de parkeerplaats bij het Kasteel aan de Kasteellaan.

Het volledige adres is: Kasteellaan 6, 7004 JK, Doetinchem.

Zondag 30 september 2007. Paddestoelen-excursie naar 't Joppe

Op 30 september 2007 verzorgen Herman en Klaske ten Grotenhuis een excursie op landgoed Joppe. Het thema van de excursie is paddenstoelen. Een aantal jaren geleden hebben we veel naar *Lees verder op pagina 4 >>>*

Vervolg van pagina 3 >>>

paddenstoelen gekeken op 't Joppe en ook erg veel soorten gevonden. Zelfs bijzondere soorten als: Elzeweerschijnzwam, verschillende Ridderzwammen, Biefstukzwam, Gestreepte nestzwammen, Rechte koraalzwam, Zwartwordende wasplaat, om maar eens een aantal te noemen.

We willen tijdens deze wandeling eens kijken of het gebied nog steeds rijk is aan paddenstoelen. Bovendien is het eveneens een mooie gebied om een heerlijke herfstwandeling te maken, er is een aardige aanplant van bomen en een aantal behoorlijk grote vijvers, waar bij mooi weer veel libellen vliegen. Kortom een goede omgeving om van de natuur te genieten.

We willen een wandeling maken die ruim een halve dag zal duren, iets te drinken en te eten meenemen voor jezelf en eventueel je partner is handig. Het gebied is in de regel niet zo nat dat er laarzen nodig zijn.

De start is om 10.00 uur bij de parkeerplaats van de vroegere V1, vanaf de kruising Harfsen/Bathmen de eerste weg links en meteen links is de Parkeerplaats.

Terugblik

Kleine excursie naar Hackfort

25 maart 2007 - Hackfort is altijd weer een prachtige gebied om in het voorjaar te bezoeken en ook deze dag was het weer genieten. O.l.v. Koos Anema maakten we een wandeling rond het kasteel. De Bosanemonen bloeiden volop en de Boomklever gaf nadrukkelijk blijk van zijn aanwezigheid. De sporen van de laatste storm waren nog duidelijk zichtbaar. Heel fraai was het zaagvlak van een dikke Robinia. De dwarsdoorsnede had de vorm van een bloem. Langs het pad bloeide de Grote muur.

In de schrale berm aan de achterzijde van het kasteel vonden we allerlei klein spul: Paarse dovenetel, Kleine veldkers, Vroegeling, Herderstasje, Muizenootje, Zachte ooievaarsbek en Gewone veldbies. Aan de kant van de graanakker stond Klimopereprijs, Veldereprijs, Kleine leeuwenklauw, Hoenderbeet en het rozet van een Klaproos. Het leek erop dat de akkeronkruiden zich vergeleken met voorgaande jaren uitgebreid hadden. Vooral de Hoenderbeet stond er veel.

Aan de voorzijde van het huis stond de Corydalis volop in bloei. Ten slotte zagen we nog bloeiende Maartse viooltjes. Met het signaleren van een rondcirkelende Buizerd besloten we deze fijne voorjaarsexcursie.

Excursie naar De Wildenborch

1 april 2007 - Klaske ten Grotenhuis leidde ons deze dag rond door bos en park van de Wildenborch in Vorden. In het bos waren de vogels in voorjaarsstemming. Winterkoning, Tjiftjaf, Boomklever, Roodborst en Boomkruiper zongen uitbundig. In een sloot groeiden Gele waterkers en Waterviolier en op de bosbodem zagen we Bosanemoon, Look-zonder-look, Bleeksporig bosviooltje Bosveldkers, Drienerfmuur en zelfs een al bloeiende Dagkoekoeksbloem. Klaske vertelde ons wat van de geschiedenis van het landgoed. Zo hebben huis en bos heel wat eigenaren gekend. Beide zijn

diverse keren verkocht, waarna het bos gekapt werd voor de opbrengst van het hout. De bekendste bewoner was A.C.W. Staring, die behalve dichter ook landbouwkundige was en veel voor de streek heeft betekend. Terwijl Klaske ons dit verhaal vertelde werd een Grote bonte specht gesignaleerd. Ook zagen we een Eekhoorn. Op diverse plekken hadden reeën gerust, getuige de kuilen en veegsporen aan de takken. Op sommige plaatsen groeide massaal de Kleine maagdenpalm. Harry maakte ons attent op een Appelvink en een Kramsvogel. Er waren ook al enkele vlinders actief: Bont zandoogje en Boomblauwtje. Tijdens de koffiepauze zagen we een Holenduif bij zijn nestholte.

Het tweede deel van de wandeling voerde ons door het park rond het huis. Winterakoniet en Sneeuwkllokje waren uitgebloeid, maar Vingerhelmbloem en Groot hoefblad stonden volop in bloei. Ook zagen we het typische licht generfde blad van de Italiaanse aronskelk en vonden we de Eikvaren. Hier hoorden we nog een Groenling en een Goudhaantje. Met bloeiende Pinksterbloemen en een rondfladderend Citroentje was dit een echte lentewandeling.

Excursie naar Frieswijk en de Zandwetering

15 april 2007 - Onder leiding van Roel en Eefke van Schaik maakten we op deze mooie zomerse lentedag een wandeling door Frieswijk en langs een nabij gelegen, door het waterschap vernatuurlijkte wetering. Frieswijk is een waterwingebied met een gevarieerde begroeiing. Daardoor is er ook voor allerlei dieren een geschikte biotoop. Tengevolge van het warme voorjaar waren er al opvallend veel vlinders actief. Zo zagen we veel Kleine vuurvlinders en Langsprietmotten. Ook vlogen er

Dagpauwoog, Klein Koolwitje, Klein geaderd witje en Oranjetipje. Langs en in het water groeide Slanke waterkers en Watermunt en in de berm was het Klein hoefblad al bijna uitgebloeid. Hier en daar ontdekten we resten van de oorspronkelijke begroeiing zoals Dophei, Struikhei en Stekelbrem. Van de paddestoelen willen we het Plooirokje noemen en Herman liet een Parelstuiwzwam zijn sporen uitblazen. Overal om ons heen zongen vogels

o.a. Tjiftjaf, Fitis, Zwartkop, Goudhaantje, Zanglijster en Groene specht en in de verte riep de Grutto. In het water zwommen donderkopjes en aan het oppervlak Draaikevertjes. Tenslotte vonden we nog een dode Kleine beervlinder in een spinnenweb.

Hierna reden we naar de wetering. Op en om een bankje genoten we van de door Eefke meegebrachte koffie. Vervolgens wandelden we langs de wetering. De oever was begroeid met een vegetatie van o.a. Grote lisdodde. Een Boomklever liet op luide wijze van zich horen. We liepen terug langs de andere kant. Hier zagen we diverse oeverplanten zoals Waterzuring, Koninginnekruid en waarschijnlijk de Melkeppe. Ook stonden er veel fertiele aren van de Heermoes. In de wei liepen 2 Zwanen en verder waren er de weidevogels Kievit, Scholekster en Wulp. Op het pad vonden we de resten van een Haas. Ook signaleerden we hier een Zandloopkever en een Boomblauwtje. Tenslotte ontdekten we in de berm nog het Vogelpootje. We hebben deze ochtend, mede door het prachtige weer, verrassend veel gezien!

Kleine excursie naar de Ossenwaard

26 april 2007 - Deze middag bezochten we o.l.v. Jelle Algra weer eens de Ossenwaard. Het was prachtig zonnig weer en toen we het gebied ingingen zagen we al direct een aantal Grauwe ganzen en een stel Meerkoeten. Een hoge, witbloeiende crucifeer trok onze aandacht. Waarschijnlijk hadden we te doen met de Mierikswortel. Even

verderop stonden grote rozetten van de Moerasandijvie en zagen we de Poelruit. Scholekster, Grutto, Kievit en Tureluur sloegen alarm. In het water dreven 2 Futen met opgezette halskragen. Ook zagen we een Bergeend en Slobeend. Verscholen in de vegetatie lagen her en der ganzennesten. Er groeide veel Watermunt en op verschillende plaatsen de Cipreswolfsmelk. Een Wilde eend met jongen peddelde voorbij. De Grote gele kwikken waren prachtig van kleur en poseerden voor ons in de toppen van de struiken. Op een paaltje zat een sterntje, naar later bleek een Visdiefje. We zagen hem prachtig naar prooi duiken. Ook de Zwaluwen waren weer terug. We zagen zowel de Boeren- als de Huiszwaluw.

Na al deze indrukken was het goed rusten op een rivierduintje. dat vol stond met bloeiende (Voorjaars?) zegge. Terugwandeland zagen we nog bloeiende Akkerhoornbloem en Muurpeper, Echt walstro, de “spiegeltjes” van Vroegeling en de Kruisdistel. Ook passeerden we nog enkele nesten die gemarkeerd waren met een kring van takken, o.a. een Kievitsnest met 4 eieren.

Hoewel het vlak bij de stad ligt blijkt dit gebied altijd weer verrassend rijk te zijn en we hebben dan ook genoten.

Kleine excursie naar de Berkel bij de Velhorst o.l.v. Minie Horstink

10 mei 2007 - Na een lange periode van warm en droog weer had het de voorgaande dagen flink geregend en alles zag er weer fris uit. Gelukkig was het deze middag droog en maakten we o.l.v. Minie Horstink een mooie excursie langs de Berkel.

We begonnen bij het nog jonge natuurontwikkelingsgebied bij de Boevinkbrug. Het gebied bevat natte en drogere delen. Hierdoor is er al een gevarieerde begroeiing ontstaan. In het water zwommen 2 Zwanen en we ontdekten een paartje fraaie Bergeenden. Op de natte delen vonden we o.a. Blaartrekkende boterbloem, Egelboterbloem, Kattenstaart, Gele waterkers, Krulzuring, Kleine watereppe, Grote lisdodde, Watermunt, Tijmeprijs en Beekpunge. Ook ontdekten we een plek met Paraplutjesmos. Er waren zowel mannelijke als vrouwelijke planten en

bovendien broedbekers die zgn. gemmen bevatten (vegetatieve voortplanting). Op de hogere delen ontstaat een vegetatie van ruigtekruiden zoals Ridderzuring, Boerenwormkruid en diverse grassoorten. Van de vogels noemen we nog Kievit, Waterhoentje, Meerkoet en een Wilde eend met jongen. Vervolgens wandelden we een stukje langs de Berkel. In de bosrand bloeide de Gewone salomonszegel en de Drienerfmuur. De toppen van de slingerende Hop zochten houvast in de lucht en om elkaar. Van een zittend Klein geaderd witje was mooi de onderzijde van de vleugels te zien.

En passant zagen we ook diverse kevers, waaronder één met een fraaie zwartgele “wespen”-tekening, waarschijnlijk de Kleine wespenbok, en diverse wantsen. De Gele plomp bloeide al en verder zagen we Smeerwortel, Lidrus en Veldlathyrus.

Aangekomen bij het pontje trokken we ons naar de overkant en bezochten het Staringkoepeltje. Op de bovenverdieping heb je een prachtig uitzicht over de Berkelvallei. Eén van de deelnemers kon het niet laten om gebruik te maken van de houten poepdoos en vertrok met het speciale wc-emmertje, dat aan de pomp hing, achter het deurtje. Het was ondertussen al aardig laat geworden, dus werd de terugweg aanvaard. Ondertussen zagen we nog een Meerkoet op het nest, een Fuut met fraaie kraag en 2 Nijlganzen.

Na afloop legden we nog even aan bij Koos. Hier werd de tuin bekeken en op het terras koffie gedronken, terwijl een Merel met bekken vol voer over onze hoofden naar zijn nest naast de voordeur vloog.

Zaterdag 13 oktober 2007 Gewestelijke excursie Schiermonnikoog

Op 13 oktober organiseert het gewest IJsselstreek een excursie naar Schiermonnikoog; ver weg, maar erg de moeite waard. We zijn een lange dag op het eiland om rond te struinen in de duinen, over de kwelders en over het strand. Fietspaden houden op als het interessant wordt; dus huren we geen fiets maar gaan lopend vanaf de veerdam het veld in (en komen dus ook niet in het dorp); wellicht wat "Spartaans", maar dan zien we het meest. Het zal wel een redelijk inspannende dag worden. Meenemen: eten en drinken voor de gehele dag, warme en vooral winddichte kleding, kijker en voor wat betreft schoeisel is dat wat lastig aan te geven. Bij droog weer kom je een heel eind (alleen niet op het wad als het laag water is) op bergschoenen, maar bij langdurige regen in de voorgaande periode staan grote delen van de duinvalleien geheel onder water en zijn laarzen beslist noodzakelijk. Neem dus allebei mee naar Lauwersoog en dan kunnen we inschatting maken wat het beste schoeisel is.

Belangrijke tijden

Vertrek boot Lauwersoog: 9.30. Houdt er rekening mee dat je de auto nog moet parkeren (betaald parkeren), naar het kaartjeskantoor lopen en een kaartje moet kopen. Wees dus ruim op tijd in Lauwersoog. De vaartijd is ca. 45 minuten. De overtocht (retour) kost 10 euro 20. Voor 65+ (met legitimatie) is de prijs 9 euro 35.

Info voor de Tom Tom rijders: de postcode van de haven van Lauwersoog is 9976 VM.

Terugreis: vertrek van Schiermonnikoog: 18.30 uur; aankomst in Lauwersoog dus rond 19.15.

De leiding is in handen van Hans Grotenhuis. Bij laatstgenoemde kan eventueel nadere info worden verkregen: e-mail dalkruid@planet.nl.

Omdat het ver weg is, is het noodzakelijk een zekere marge in te bouwen om te beslissen of de weersomstandigheden stabiel genoeg zijn de excursie door te laten gaan. Daarom is opgave absoluut noodzakelijk bij Koos Anema, tel. 0575-431821 of email j.anema-roevelveld@hetnet.nl.

Kikker

's Avonds tegen elven loop ik naar onze vijver in de tuin om de lampen uit te doen. Meestal zitten er dan dankzij het mooie weer vele bruine kikkers op de nog relatief warme stenen van de vijverrand.

Op dinsdagavond 24 april j.l. zag ik een grote bruine kikker en vlak daarnaast zat op een plantje een aardhommel. De hommel bewoog zich traag. Het leek net of het beestje zat vastgekleefd. Toen schoot de tong van de kikker naar voren naar de hommel, maar deze bleef zitten. Na deze aanval werden de bewegingen van het insect wel trager. De kikker herhaalde nog tweemaal de aanval, maar boekte geen resultaat. Een minuut staaarde de kikker nog naar zijn prooi. Plotseling sprong de kikker vooruit, greep de hommel in zijn bek en dook het water in. Weg hommel, weg kikker!

In de afgelopen vijf minuten had ik geleerd: als je niet gegeten wilt worden, moet je maar verdrinken.

Jelle Algra

Hoe alles toch weer op zijn pootjes terecht kwam.....

Op een mooie lenteochtend zat ik met mijn kopje koffie bij de vijver en genoot van het gekwaak en de capriolen van de Groene kikkers. Hun hormonen speelden flink op en ze besprongen elkaar voortdurend, zodat het in het water zeer onrustig was. Plotseling sprong er één op de kant, waardoor een laag Cotoneasterstruikje hevig schudde. Prompt viel er een

Meikever in het water. Ik wilde opstaan om een stok te halen om hem er uit te helpen, maar de kever begon al drijvend zwemmende bewegingen te maken richting de blaadjes van een Kikkerbeet. En zowaar, met enige moeite klom hij op dit vlotje. Maar hoe nu verder? Tot overmaat van ramp kwam een dikke kikker aanzwemmen en beide keken elkaar gedurende enkele minuten in de ogen, zonder dat er iets gebeurde. Maar de prooi leek te groot en de kikker wendde zich weer af naar zijn soortgenoten. De kever zag zijn kans schoon en klom op de rug van de kikker. Deze schrok zo van het gekriebel dat hij een enorme sprong maakte en..... de kever weer keurig in de Cotoneaster lanceerde!

Koos Anema

Verenigingsnieuws

Van de voorzitter

Op zondag 30 april fietste ik op Texel langs de provinciale weg richting De Cocksdorp. In de berm van deze drukke weg, naast een groot tuinbouwperceel met bloembollen stond een kleine orchidee dapper te bloeien. Een groter tegenstelling zie je als KNNV'er zelden. Zo vroeg in het jaar, op zo'n ongunstige plaats. Is deze plant nu een aanpassing aan de nieuwe omstandigheden of is deze orchidee op die plaats een overblijfsel van een grote populatie uit vroegere tijden, vroeg ik me verder fietsend af.

Gespecialiseerde organismes, systemen en zelfs organisaties hebben meestal moeite zich aan te passen aan snel veranderende omstandigheden. Vaak is hun voorkomen prachtig, een indicator voor de omgeving, maar kwetsbaar door de plotselinge veranderingen.

Voelt u de vergelijking al?

Ja, inderdaad. Onze afdeling van de KNNV is kwetsbaar in haar voortbestaan.

Op pagina 3 staat een oproep. Het ontbreken van een voltallig bestuur lijkt op dit moment een bedreiging. Zonder een inspirerend en enthousiast bestuur zal de afdeling wel blijven voortbestaan, maar als de orchidee in de berm tussen een drukke weg en een grootschalige tuinbouw.

Liever massaal op een geschikte voedingsbodem, want de juiste groeiomstandigheden voor onze afdeling zijn ruimschoots voorhanden.

Bob Maks

Uit het afdelingsarchief

Bij een jubileum van een vereniging is het altijd leuk terug te kijken en in onderstaande fragmenten uit verslagen krijgen we een indruk hoe onze voorgangers actief waren.

Sinds de oprichting in 1917 zijn er in de geschiedenis van de afdeling Deventer en omstreken mooie hoogtepunten en diepe dalen geweest, maar altijd was er weer een groep enthousiaste leden die met elkaar genoten van het samen bezig zijn in de natuur.

Hier onder een kleine bloemlezing:

*De heer Zeylstra houdt een heel interessante causerie over de rotanpalm, waarvan de voor ons zoo veel gebruikte rotting komt (1918).

*Ledenvergadering. Aanwezig 5 leden en 3 junioren. De heer Postma deelt mede dat de voorzitter telefonisch heeft bericht niet aan de vergadering gedacht te hebben en aangezien hij geen fiets tot zijn beschikking had, verzocht hij de vergadering het dezen avond zonder hem te doen (1919)

*Er ontspan zich een levendige discussie in verband met de verbaasd weinige medewerking en belangstelling der leden (bestuursvergadering 31 jan. 1920).

*Jaarverslag 1920. Er zijn 82 leden en 26 aspirantleden. Jammer echter dat de meeste leden geen deel nemen aan de activiteiten. Dit nu is verre van aangenaam en zeer ontmoedigend voor de leden van het bestuur, met name de deskundigen onder hen die steeds hun tijd en gaven beschikbaar stellen en gewoonlijk voor hun moeite beloond worden met de tegenwoordigheid van een paar van de 80 leden.

De eerste jaren verliepen dus nog niet zo geweldig

*Zondag 2 mei, excursie naar den Bannink. Vertrek 's morgens met den trein van 10.34, terug te Deventer 5.13 (1920).

*De voorzitter gaat over tot de bespreking der op 24 oktober gevonden paddestoelen (ondanks de droogte 58 soorten) Tenslotte wordt de voedingswaarde besproken en het gevaar voor vergiftiging Aangezien men de voedingswaarde ongeveer gelijk kan stellen aan die van andijvie, is het duidelijk dat de prijs der paddestoelen te hoog is!(1921).

*Mej. Hoogslag vertelt iets over het overwinteren van Lieveheersbeestjes in de huizen en de heer Scheenstra over een sterk lichtgevend stuk vischgraat in een kelder gevonden. De heer Hoogenraad herinnert eraan dat dit verschijnsel veroorzaakt wordt door lichtgevende bacterieën (1921).

*De secretaris deelt mede dat de notulen der vorige vergadering óf niet gemaakt, óf zoek geraakt schijnen te zijn, dus niet gelezen kunnen worden (1923).

We slaan nu een aantal jaren over en beginnen met 1946.

*1 juni. 's Middags 2 uur naar de Kranenkamp. Het was onze eerste excursie na de bevrijding per bus! (1946).

*Causerie met lichtbeelden (1952).

*Enquete over de excursies met o.a. de vraag: vond u de excursies over 't algemeen te vermoeiend?(1957).

*De excursie naar de Knardijk op 1 maart zal gemaakt worden met luxe verwarmde auto's van een aantal leden-autobezitters (1959).

*Dagtocht naar het prachtige landgoed "Verwolde" onder Laren. Een tweetal voorjaarswandelingen. Tussen de bedrijven brengen wij een bezoek aan een lunchroom te Laren (1969).

*Tichelgaten te Windesheim. Géén planten plukken! Helpt mee het weinige dat er nog over is, te bewaren!!! (mei 1972).

* Van de 200 leden zijn er 16 actief in bestuur en als excursieleider (1979).

*De heer H. vindt het bedrag van ruim f 1500.- voor excursiekosten erg hoog. Gé Flint en mevr. Hendriks leggen uit, dat het hier de excursie naar Z.Limburg betreft waarvan de kosten van te voren door de deelnemers betaald waren. Vandaar dat een overeenkomstig bedrag aan de inkomstenkant vermeld staat.....

Dit, en nog veel meer moois, is te lezen in oude notulen- en verslagenboeken die zich bevinden in het stadsarchief van Deventer.

Colofon

KNNV in vogelvlucht

Zondag 5 augustus - Libellenexcursie naar de Tichelgaten bij Windesheim o.l.v. Harry Groenink

Donderdag 9 augustus - Kleine excursie naar de vistrappen bij Bathmen o.l.v. Jan Oosterman

Zondag 19 augustus - Vlinderexcursie naar het Kootwijkerzand o.l.v. Paul Winkelman (reservedatum 26 augustus)

Zondag 2 september - Verrassingsexcursie.

Donderdag 13 september - Kleine excursie naar het Beekbergerbos o.l.v. Harry Weimer

Zondag 16 september - Excursie naar De Slangenburg o.l.v. Koos Anema

Zondag 30 september - Excursie naar 't Joppe o.l.v. Herman en Klaske ten Grotenhuis

Meldt u zich bij deelname uiterlijk 18.00 uur van de dag voorafgaand aan de excursie aan bij de excursieleider of bij Koos Anema (0575 – 431821 of j.anema-roeleveld@hetnet.nl). De beste tijd is 's avonds na 19.00 uur. Meldt u zich dus altijd vooraf, en bijtijds, aan! De leiding weet dan of er voldoende deelnemers zijn en hoeveel auto's beschikbaar zijn. Mocht de excursie onverhoopt niet door gaan dan weet men dat ook bijtijds. Indien u zich niet aanmeldt bestaat bovendien het gevaar dat de excursie ten onrechte wordt afgelast wegens gebrek aan belangstelling.

Quadrifolia in pdf

U kunt naast de papieren versie ook de pdf-versie van de Quadrifolia ontvangen. Dan heeft u het blad in full colour. Bovendien worden er regelmatig extra bijlages toegevoegd, zoals de waarnemingslijsten van de excursies. Wie Quadrifolia in het vervolg ook in pdf wil ontvangen, kan een mailtje sturen naar roelvanschaik@xs4all.nl

KNNV, Afdeling Deventer

Secretaris

Koos Anema-Roeleveld
Blauwedijk 12
7218 BK Almen
0575 – 431821

j.anema-roeleveld@hetnet.nl

Penningmeester en ledenadministratie

Herman ten Grotenhuis
Molenbeek 21
7425 BD Laren
0573 – 401077

grotenhuis@planet.nl

Opmaak en layout Quadrifolia

Roel van Schaik
roelvanschaik@xs4all.nl

Sluitingsdata voor de kopij

nr 4 verschijnt in september.
Kopij bij Koos Anema voor 8 augustus.

